

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни / освітнього компонента	«Основи теорії сталого розвитку»
Освітня програма	«Комп'ютерні науки»
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3,0 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Викладач	Сяська Інна Олексіївна, докт. пед. наук, професор, завідувач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії
CV викладача на сайті кафедри	https://kbft.rshu.edu.ua
E-mail викладача:	inna.syaska@rshu.edu.ua
Консультації	Згідно з графіком консультацій

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи теорії сталого розвитку» належить до вибірових компонентів циклу загальної підготовки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю F3 Комп'ютерні науки. Вона вивчається у 3 семестрі.

Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти розуміння необхідності переходу до моделі розвитку, яка задовольняє потреби нинішнього покоління без шкоди для можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Ця модель орієнтована на досягнення оптимального балансу між трьома складовими розвитку – економічною, соціальною та екологічною.

Завдання дисципліни:

- розглянути взаємозв'язок між економічним зростанням і сталим розвитком;
- описати основні екологічні проблеми та висвітлити актуальність та пріоритети екологічно збалансованого розвитку;
- розкрити зміст поняття «людський розвиток» як головний чинник і показник суспільного прогресу та його місце у соціальній підсистемі сталого розвитку;
- ознайомитися з екологічними, економічними і соціальними індикаторами сталого розвитку та основними загрозами на шляху реалізації цього переходу;
- розглянути проєкт стратегії сталого розвитку України на період до 2030 року.

У результаті освоєння повного курсу навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти має сформуватися цілісна система теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які визначатимуть ефективну майбутню професійну діяльність із дотриманням вимог сталого розвитку.

Студенти мають **знати**:

- історію формування концепції сталого розвитку;
- теоретичні засади та особливості її застосування;
- економічні, соціальні, екологічні аспекти сталого розвитку;
- загрози сталому розвитку на різних ієрархічних рівнях від глобального до локального.

Студенти мають **уміти**:

- аналізувати актуальні проблеми сучасності у контексті сталого розвитку;
- встановлювати їх причинно-наслідкові зв'язки;

- визначати шляхи оптимізації природокористування певних територій;
- застосовувати принципи сталого розвитку в професійній діяльності.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Історичні передумови та теоретичні засади формування концепції сталого розвитку. Основні поняття та визначення. Історія виникнення і формування концепції сталого розвитку. Міжнародні законодавчо-правові засади переходу суспільства до сталого розвитку. Основні принципи та рекомендації «Порядку денного XXI століття».

Тема 2. Сутність концепції сталого розвитку та її економічні аспекти. Економічний розвиток та економічне зростання. Показники економічного зростання та його типи. Фактори економічного зростання та сталий розвиток (трудові ресурси, природні ресурси, ресурси управління та науки, людський капітал, екстенсивна та інтенсивна економіка). Теорії сталого розвитку. Слабка та сильна стійкість.

Тема 3. Екологічні проблеми у контексті сталого розвитку. Актуальність екологічного збалансованого розвитку. Основні екологічні проблеми України та світу. Екологічні проблеми у стратегії національної безпеки України. Пріоритети збалансованого розвитку.

Тема 4. Людський розвиток як соціальна складова сталого розвитку. Поняття людського розвитку, методи його вимірювання. Рівень життя, здоров'я, тривалість життя і людський розвиток. Людський розвиток і гендер.

Тема 5. Ключові завдання і глобальні цілі сталого розвитку. Досягнення цілей сталого розвитку в економічній сфері суспільної діяльності: подолання бідності й голоду, забезпечення гідної праці й економічного зростання, інновації в промисловості та інфраструктурі, створення передумов для відповідального виробництва і споживання, розвиток альтернативної енергетики. Досягнення цілей сталого розвитку в соціальній сфері (забезпечення якісної освіти, гендерної рівності, поліпшення стану здоров'я та боротьба з дитячою смертністю й інфекційними хворобами, скорочення соціальної нерівності, проведення виваженої демографічної політики, підтримання миру, партнерства і стабільності). Екологічний аспект суспільної діяльності та його цілі: збалансоване природокористування водними, лісовими, ґрунтовими і морськими ресурсами, захист екосистем суші, пом'якшення змін клімату, збереження біорізноманіття, забезпечення належних санітарних потреб населення в чистій воді, повітрі, стабільності урбанізованих екосистем.

Тема 6. Покращення якості життя і зменшення соціально-економічних та екологічних загроз при переході до сталого розвитку. Теоретико-методологічні підходи до визначення поняття «загроза» в сучасній науковій традиції. Методика оцінювання впливу загроз на пріоритети сталого розвитку. Особливості загроз економічного характеру. Особливості загроз екологічного характеру. Особливості загроз соціально-інституціонального характеру.

Тема 7. Моніторинг реалізації екологічної політики та обґрунтування прийняття управлінських рішень з урахуванням концепції сталого розвитку. Національна екологічна політика і сталий розвиток. Перспективи розвитку національної екологічної політики. Мета, основні принципи національної екологічної політики. Індикатори ефективності національної екологічної політики. Механізм моніторингу, оцінки й удосконалення дій з реалізації політики.

Тема 8. Принципи освіти для сталого розвитку та шляхи її впровадження. Особливості формування концепції екологічної освіти. Принципи освіти для сталого розвитку. Впровадження стратегії сталого розвитку у сферу освіти. Науковий та освітній виміри сталого розвитку суспільства. Роль науки та освіти у визначенні засад сталого розвитку. Зміцнення наукової бази з метою сталого розвитку і нового управління. Переорієнтація освіти на сталий розвиток.